

האיר פניו למסובים

על הרה"צ רבי ישראל אלטר זצוק"ל האדמו"ר מגור מסופר, בליל שבת קודש נקראו לסעוד עמו במחיצתו אורחים מעטים מאד. רק יחידי סגולה זכו לכך. ההתרגשות בפנים מעונו הגיעה לשיאה קודם ה"קידוש", כשרבינו זי"ע הסתגר לשעה קלה בחדר סמוך, והאנשים המתינו לו בחיל ובמורא.

והנה הוא יוצא ובא אליהם בסערה, כשקולו הרועם נשמע באמרו פסוקי אשת חיל: "רבות בנות עשו חיל... שקר החן והבל היופי..." ופניו בוערים כלפיד אש. כל עין בוחנת ראתה, שהוא מתאמץ מאד לכבוש את סערת רוחו בטרם יתחיל לומר "ויכולו" וליעשות שותף להקב"ה במעשי בראשית. לפעמים אף כיסה פניו רגעים אחדים במטפחת צחורה. אברכים חריפים שספרי חסידות שגורים על פיהם, נזכרו באותו רגע מאליהם באותו קטע מ"באר מים חיים" (פ' בראשית), המבאר ש"אדם הזוכה לקבל קדושת שבת בזיכון וטהרת מחשבתו ולבו ואברי גופו... מכיר ומרגיש אור קדושתו יתברך, ולבו בוער ברשפי אש בכלות נפשו לאלקים. משתוקק ומתלהב לעבודת ד' כל הלילה וכל היום של ש"ק, וניכר על פניו גודל תבערת אש האהבה, כמחז"ל גבי ר"י ב"ר אלעאי ודומה למלאך ד' צבאות..."

אחרי שסיים ה"קידוש", כמו שככה השערה במדה ניכרת, והרבי פשט צורה ולבש צורה. הוא האיר פניו למסובים והתחיל מיד בסעודה. כל אותה שעה נשרו מפיו מרגליות ופנינים, רעיונות ופירושים, דברי חכמים וחידותם, שהיה משמיע אותם בניחותא ובאווירה של נועם והתרוממות הרוח — וכל מי שהיטה אזנו נבלעו הדברים בעצמותיו כשמן הטוב.

במהלך הסעודה הורשו עוד קרואים להיכנס פנימה עד ברכת המזון. אחרי ברהמ"ז הסתגר הרבי שוב בחדרו ביחידות לשעה קלה. בשעה הנקובה יצא לערוך את השולחן הטהור במקהלות החסידים. בגמר עריכת השולחן חזר אל מעונו (ויש אשר קרא אז לעבר בני לויתו: "צריכים כבר להתכונן לקראת התפילה), והזמין אליו אנשים שונים לדבר עמהם ביחידות, והריחם ביראת השם, עד שעה מאוחרת באישון לילה.

(ספר פאר ישראל)

אוצר החכמה

לא הניחו אותו להכנס להיכל

כתב בספר רחמי אב; שמעתי שסיפר הצדיק רבי בערצי זצ"ל איך שהגאון רבי שבתאי מראשקוב נסתלק בער"ש, ולעת ערב בא אליו שליח דרחמנא שיבוא להיכל שמקבלים שם שבת. הלך אחר השליח, וכאשר הגיע לפתח ההיכל ראה שם זקן אחד נכבד עומד ושאל אותו למה אינו נכנס בפנים, והשיב שאין מניחין אותו עד הבוקר, לפי שהיה מנהגו תמיד שלא לבש כותנת לבנה לכבוד שבת עד הבוקר.

שלא לעבור על איסור בורר

אוצר החכמה

מרן הגר"ח לעצמו היה מחמיר בהרבה דברים, אך לא רצה שידעו האנשים מהדבר, כדי שלא ינהגו כמותו. ולדוגמא מרן הגר"ח כאשר היה מתיישב על השולחן בשבת, לא היה מזיז את הכסא בעצמו לעבר השלחן, מחשש איסור עשיית אהל ... והיה אחד מבני הבית עומד ומזיז את הכסא, ואז היה מתיישב אל השלחן ...

ועוד סיפר רבי משה זצ"ל, כי היה מקפיד מרן הגר"ח שלא להוציא ספר מארון הספרים בשבת, כדי שלא לעבור על איסור בורר.

והנה אני ראיתי בעיני, איך שרבי משה סולוביצ'יק זצ"ל אכל דג שעצמותיו היו רכות במקצת, ואכל את כל הדג עם העצמות, כדי שלא יעבור על חשש איסור בורר ...

וכן ידוע דה"בית הלוי" זצ"ל היה אוכל רק דג "געפילטע פיש", כדי שלא לעבור על איסור "בורר".

(עובדות והנהגות לבית בריסק חלק ד' עמ' לא)

